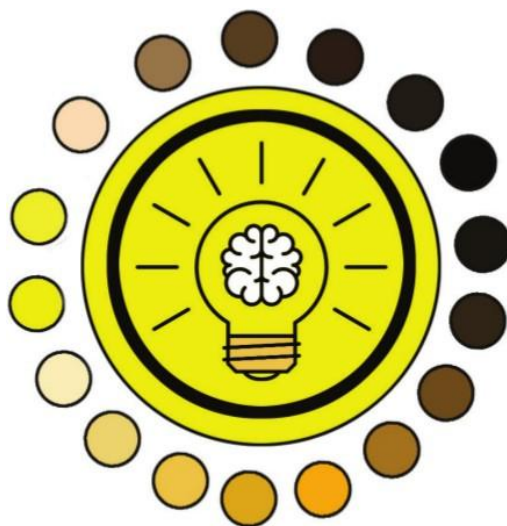

Primers Pressupostos Participatius de la Ciutat d'Olot

MEMÒRIA

Juliol 2018

Vídeos del procés: <https://vimeo.com/253397629>
<https://vimeo.com/253397823>

OBJECTIU

Construir una cultura democràtica a la ciutat d'Olot a partir d'un procés participatiu i vinculant que desperti l'interès de veïns i veïnes, potencïi la confiança entre aquests i l'administració municipal, i impulsï la participació de la ciutadania olotina en la presa de decisions sobre una part del pressupost municipal.

JUSTIFICACIÓ

Cada vegada som més conscients que no vivim en estats democràtics, sinó en processos democràtics, basats en l'obertura constant als reptes sistèmics dels nous temps, on és important augmentar la resiliència, adaptant-nos a nous hàbits d'equitat, transparència i participació.

Tot i que ja fa quasi 20 anys que es varen fer els primers pressupostos participatius en terres catalanes, aquests estan esdevenint el pròxim repte en el nostre procés de regeneració democràtica. Moltes ciutats i pobles de Catalunya ja han entrat en aquesta roda, convertint-se en un dels nodes centrals de la democràcia participativa, ja que en un moment on la política ha perdut credibilitat entre la població, aquestes metodologies legitimen l'acció de govern. Tots els colors polítics del nostre país estan començant a experimentar amb noves formes de lideratge, més permeables i basades en l'acompanyament.

Com tot model participatiu, les bones pràctiques tan sols són orientatives, ja que la idiosincràsia de cada localitat és fonamental en l'èxit de la metodologia. La cultura participativa de Barcelona o Madrid no és la mateixa que la de les poblacions rurals del Pirineu.

DESCRIPCIÓ

En relació a la proposta, som conscients que aquesta és la primera vegada que la Ciutat d'Olot proposa uns pressupostos participatius i que tan sols l'any passat es va començar a implementar la cultura participativa a la Ciutat, amb els processos del barri de Sant Miquel i del Firal.

Creiem que seria important generar una proposta molt sòlida i estratègica amb aquesta realitat. Amb metodologies resolutives i innovadores que ens permetin generar un procés, que representi el començament d'un llarg camí.

Per dur a terme aquest objectiu principal, és important no tenir pressa i fer la feina ben feta. Hem de ser conscients que en definitiva, la participació dels ciutadans en la vida municipal, finalment recau en la confiança i el sentiment de pertinença. Per això proposem que el procés segueix-hi els següents cinc criteris:

- Estratègic: anem lents perquè anem lluny.
- Divers: garantir l'accessibilitat perquè qualsevol persona pugui expressar la seva veu i es senti còmoda per fer-ho.
- Vinculant: assegurar que les decisions preses siguin implementades.
- Transparent: fer seguiment per garantir la qualitat i coherència del procés.
- Participatiu: no esperar que la gent vingui a participar, anem-hi nosaltres.

METODOLOGIA

Per dur a terme aquest objectiu principal, l'equip tècnic va realitzar sis fases, tinguin en compte que l'ajuntament és responsable de la última fase, la de la implementació dels projectes votats.

RECURSOS

Aquesta proposta es presenta en col·laboració entre quatre organitzacions, on cada una aporta unes habilitats i experiències específiques.

1. Resilience Earth SCCL: aporta una llarga experiència en processos participatius i facilitació de grups tant a la Garrotxa com a nivell internacional, a més de formar part de grups de recerca en participació i resiliència comunitària.
2. Ekona SCCL: reuneix professionals amb un llarg recorregut en desenvolupar propostes per a una nova economia i aporta l'experiència i el coneixement en pressupostos participatius. L'any passat varen dissenyar i acompanyar la implementació de la prova pilot dels pressupostos participatius de l'Ajuntament de Barcelona i n'estan fent l'avaluació i el disseny d'una proposta de futur.
3. Arriant SLU: és una empresa sobradament coneguda a la comarca pel seu treball socio-comunitari. Fa 14 anys que està dinamitzant els infants, joves i famílies de la Garrotxa. Aporten el dinamisme necessari per moure els barris de la nostra ciutat.
4. Marc Planagumà: és un realitzador audiovisual amb més de 15 anys d'experiència, que ha participat intensament de la vida socio-cultural de la nostra comarca. Aporta la capacitat de comunicar de forma senzilla i entenedora, processos nous i complexos.

A més, al llarg del desenvolupament dels pressupostos participatius hi participaran totes les àrees de l'ajuntament que siguin necessàries a les diferents fases i la implicació del Grup de coordinació tècnica i política per fer-ne un seguiment intern i la Comissió de Seguiment i Avaluació que permetrà el seguiment de la ciutadania de tot el procés.

CALENDARI

FASE I CONCEPTE	MESOS								DIES TOTAL
	O	N	D	J	F	M	A	M	
F1 Desenvolupar i consensuar proposta metodològica	3								3
F1 Facilitar reunions amb grup de seguiment i avaluació	1	1	1	1	1	1	1	1	8
F1 Crear reglament dels pressupostos participatius	1	2	1						4
F1 Dissenyar formacions i procés de facilitació de les taules			2						2
F2 Formació de tècnics de l'Ajuntament				1					1
F2 Coordinar campanya de comunicació				1	1	1	1		4
F2 Fer seguiment audiovisual del procés i preparar càpsules				1	1	1	1		4
F2 Facilitar la formació amb dinamitzadors comunitaris				2					2
F2 Realitzar presentacions i visites als barris d'Olot					4				4
F3 Crear i facilitar taules de deliberació					2	2	0,5		4,5
F4 Acompanyar la validació tècnica i pressupostació de les propostes							5		5
F5 Coordinar votació online i presencial							1	1	2
F5 Dinamitzar la votació presencial								1	1
F6 Fer una avaluació del procés i preparar memòria i recomanacions								3	3
F6 Coordinar el retorn al públic (presentació i vídeos)								1	1
F6 Acompanyar al grup de seguiment durant la seva creació								2	2
TOTAL DE DIES D'IMPLEMENTACIÓ (sense comptar # de persones)	5	3	4	6	9	5	9,5	9	50,5

PRESSUPOST (sense IVA)

Fase i Concepte	Preu/Dia	#	Persones	Subtotal	Coord / Col lab	
Fase 1: Disseny del Procés					5200,00	R E A M
Desenvolupar i consensuar proposta metodològica	200,00	3,0	2	1200,00	X X	
Coordinar procés amb grup de seguiment i avaluació	200,00	6,0	2	2400,00	X X	
Crear el reglament dels pressupostos participatius	200,00	4,0	1	800,00	X	
Dissenyar les formacions i l'estratègia, contingut i dinàmiques de les presentacions i visites veïnals	200,00	2,0	2	800,00	X X X	
Fase 2: Informació Pública					3960,00	R E A M
Preparar i facilitar la formació amb tècnics de l'ajuntament	200,00	1,0	2	400,00	X	
Coordinar campanya de comunicació (fases 2, 3, 5 i 6)	200,00	4,0	1	800,00	X	
Fer seguiment audiovisual del procés i preparar càpsules	200,00	4,0	1	800,00	X	
Preparar i facilitar la formació amb dinamitzadors comunitaris	200,00	2,0	2	800,00	X X X	
Realitzar presentacions i visites als barris d'Olot	120,00	4,0	2	960,00	X X	
Material i despeses de les formacions, presentacions i visites	25,00	8,0		200,00		
Fase 3: Diàleg i Propostes per un Sector d'Olot					4420,00	R E A M
Crear i facilitar taules de deliberació i co-creació de propostes	120,00	4,5	8	4320,00	X X X	
Material i despeses de les reunions de les taules	25,00	4,0	1	100,00		
Fase 4: Validació Tècnica i Pressupostació					1000,00	R E A M
Reunions amb l'equip tècnic per obtenir resultats de la validació tècnica i pressupostació de les propostes	200,00	5,0	1	1000,00	X X	
Fase 5: Votació					1360,00	R E A M
Coordinar votació online i presencial	200,00	2,0	1	400,00	X X	
Externalització de l'adaptació de la plataforma de votació online				*veure pressupost extern desglossat al final		
Dinamitzar la votació presencial per barris d'un sol sector	120,00	1,0	8	960,00	X X	
Fase 6: Retorn i Seguiment					2050,00	R E A M
Fer una avaluació del procés i preparar memòria i recomanacions	200,00	3,0	2	1200,00	X X	
Coordinar el retorn al públic (presentació i vídeos)	200,00	1,0	2	400,00	X X X X	
Material i despeses del retorn al públic	50,00	1,0		50,00		
Acompanyar al grup de seguiment durant la seva creació	200,00	2,0	1	400,00	X X	
TOTAL				17990,00		

AVALUACIÓ

Els resultats principals del projecte van ser:

- Un reglament de pressupostos participatius
- Una campanya de comunicació
- Tres vídeos (una falca, un vídeo explicatiu del procés, un vídeo recopilatori de les fases)
- Tres formacions en pressupostos participatius (dues per a tècnics i una per a dinamitzadores)
- Múltiples presentacions i visites veïnals
- Informes interns de les diagnosi dels cinc barris
- Vuit taules de diàleg i co-creació de propostes, amb les memòries corresponents, i amb l'assistència de més de 150 persones.
- Generació de 151 propostes per part de les veïnes i els veïns
- Selecció de 15 projectes finalistes per a la fase de votació
- 8% de la població votant els 6 projectes guanyadors
- Una pàgina web i una plataforma digital de votació de propostes

Les **conclusions** col·lectives que n'hem tret del procés són:

Segons l'**objectiu principal** dels Pressupostos Participatius:

- En general la **valoració és positiva, es vol la continuïtat del procés** (valorant precisament la importància del procés, enfront de tan sols els resultats, projectes votats). Es considera **un primer pas** cap a la consolidació d'una nova cultura democràtica i de participació, tant a l'ajuntament com entre la ciutadania. Queda molt per fer.
- En aquest sentit cal plantejar la necessitat de **consolidar un pla de participació més enllà dels pressupostos participatius** (fer front a la desmotivació que la discontinuïtat de pressupostos participatius pot provocar, perdent tot el que s'ha avançat aquest any i inserir aquest procés en un pla global de participació al municipi).
- Tot i que els espais de coordinació previstos han funcionat prou bé, i la CSA ha generat dinàmiques entre AAVV molt positives, de cohesió i de menys competitivitat, es considera que **cal fer un esforç per millorar-ne la diversitat** (presència d'altres tipus d'entitats, diversitat d'origen ...).

Segons els **objectius estratègics** dels Pressupostos Participatius:

1. **Fomentar la participació** mitjançant un procés inclusiu que arribi a tota la ciutadania, associada o no.
  - Hi ha una **valoració positiva del procés participatiu**, del grau de participació i de la implicació de les entitats als barris, però cal posar èmfasi també en el **camí que queda per recórrer per a que aquesta participació sigui inclusiva, i arribi a tothom**, veïnat associat i no associat, persones d'origen divers, totes les edats, etc ...
  - En aquest sentit té sentit donar més importància a l'**estratègia de comunicació**, per tractar que la gent conegui millor el procés abans.
  - Cal també **donar més temps** a les diferents etapes (preparació, taules, validació, votació ...) i **mantenir espais de barri**, combinat amb **espais conjunts** i amb **altres mecanismes**, com altres processos per poder fer arribar i treballar propostes, espais més petits i informals als barris, etc..
2. **Conèixer millor les necessitats** de la població i afavorir el debat col·lectiu per prioritzar-les.
  - Es valora molt positivament la possibilitat de fer **diagnòstics participatius i integrals** de

- les necessitats dels barris. No només per al coneixement de l'ajuntament sinó del propi veïnat.
- En aquest sentit el veïnat també valora la possibilitat de **conèixer millor l'ajuntament**.
3. **Planificar la despesa municipal** el màxim d'ajustada a les prioritats ciutadanes.
- Les prioritats de les entitats i les ass. de veïnes no sempre són coincidents amb les prioritats de la ciutadania, el **procés també ens ajuda a prendre la temperatura al que vol la gent dels nostres barris**.
  - **A l'ajuntament l'ajuda a detectar prioritats** més enllà dels projectes finalment aprovats, com s'ha pogut veure amb la possibilitat d'internalitzar projectes.
  - Els 100.000 euros són l'excusa, però **l'important és si el procés ens ajuda a totes a conèixer què vol la ciutadania**.
4. **Avançar en la cultura democràtica** tant de la població com de l'ajuntament, fomentant l'apoderament i conscienciació de la ciutadania i contribuint a la transformació de l'administració municipal en una estructura més oberta, dialogant i permeable a la ciutadania.
- Ens cal fer una **revisió conjunta del Reglament**, com a **guia per revisar el procés**. Les coses que no han anat segons el previst o no han donat els resultats esperats, plantejar-nos com es poden millorar.
  - Cal un **treball intern a l'ajuntament**, amb tècnics i caps d'àrea, abans de l'inici del nou procés, per aconseguir una millor implicació, així com **reforçar el treball i la comunicació entre tècnics i ciutadania** durant totes les fases del procés.

Conclusió general

- Avançar en cultura democràtica, de tothom, veïnat, associacions i ajuntament, és un **procés no automàtic**, un aprenentatge i un empoderament de la ciutadania que **no es dona d'un dia per l'altre**. Cal **voluntat política i l'esforç de tothom**. Pensar en el **Pla de Participació com a "palanca"** per arrelar processos participatius i d'empoderament ciutadà al municipi.

